

beesten meer hebt, omdat gij in den heerd zit met uw pijp en geen land meer hebt. Maar gij zijt altijd een goede boer geweest. Te weke zaagt gij niet veel, niets dan uw plekke werk en uw schotel eten, en gij moest peinzen op wat te doen was. Maar 's Zondags na de Hoog-mis, dan gingt gij niet, gelijk de anderen, bollen in de rol-banen en druppels drinken op het spel; maar gij gingt uw land eens rond en gij hadt er plezier van. Gij zaagt de lucht, en, was zij blauw, daar waart gij blij om, als het niet te lang had gedroogd. Maar als de droogte te lang had geduurd, dan waart gij blij zoo de lucht een smak regen beloofde. Dat hebt gij den Zondag gezien; want in de week werkt men. 't Is de Zondag dat gij de schâ hebt gezien van den hagel in den boomgaard; maar een wijze boer verkoopt zijn fruit als 't nog in de bloem staat, en daarom hebt gij er u niet veel om bekommerd. Donder-torens in de lucht zijn het teeken van een onweer; maar als het graan niet te hoog staat, kan het daartegen. Ter contrarie, 't is er goed voor....

„Maar 't is vooral uw land dat gij gezien hebt, den Zondag. Het lag rond en hoog, maar dat is goed voor den afloop van 't water. Ter vroege lente ziet gij de aarde nog tusschen de sprietjes van 't graan; maar te Meie komt er, slap, het aar al in, en gij zijt voldaan. 't Kool-zaad bloeit dan, en het is zoo geel dat het uwe oogen zeer doet; en in den nacht zijn de fruit-boomen nog witter dan in den dag, met al hunne bloemen. Maar het is triestig als gij den kop van de aardappels zwart-gebrand ziet van den vorst, in dat seizoen; maar het is nog vroeg in het seizoen, en zij kunnen nog weer in nieuwe scheuten uitloopen.... Als dan de zomer komt, dan is 't weer wat anders dat gij ziet. De Zondag-ochtend wandelt gij tusschen de korenstukken. Gij ziet dat de rogge geel is als een pisse; maar de haver is, een beetje later, rood gelijk bier. 't Groen van de klaver is zeer groen, maar de dikke bellen zijn al zoo schoon als rooskens. De aardappels staan ook in bloem, wit of gelijk de malven die

in natte hoeken groeien. Op dien tijd ziet gij het water ook, omdat het effen is, en blinkt. Want het is de tijd dat niets zich voor de zon kan wegsteken. Het is de tijd van de zonne-bloemen bij den mest-hoop, en, aan de achter-deur, de dahlia's zoo groot als kinder-hoofden.... In den komenden herfst kapt men de aardappels; de Zondag, na 't lof, komen daar de koeiers in hun Eerste-Communie-kleeren, en ze maken vuurkens van het loof, om er pataters in te braden. De rook dan gaat liggen in lange slierten over het land. Dat ziet gij tegen den avond zoo, als gij een partijtje gaat jassen.... Daarna wordt er geploegd, en 's Zondags ziet gij het werk van het groote paard, en de aarde die in vette, purperen schellen ligt. En dan hebt gij gezaaid met uwe zaai-schorte aan, met wijze grepe en breedden zwaai, en den vasten stap van wie zijn eigen land bezaaid. Gij hebt het zelfs den Zondag gedaan, want men moet den tijd nemen als hij komt, en 't is werk dat men geerne doet.... Zijn nu de beeten geroid, dan staat de winter voor de deur. Gij hebt het dikwijls genoeg gezien, van de boomen die zwart stonden van de natte, en van de kraaien die roeien door de lucht, en op het wepele land aan 't azen. En dan is 't sneeuw, de groote, breede sneeuw op de aarde en aan de daken. Een boere-mensch heeft dan geen werk meer dan een beetje in huis. Maar door het venster ziet gij den sneeuw onder den looden lucht, den witten sneeuw die gelijk blauw wordt van achteren....

„En Nand, gij hebt nog zooveel andere dingen gezien. Gij hebt de stad gezien, en vele herbergen, als gij naar den markt gingt om uw kalvers te verkoopen met hun hooge pooten, en de naakte ronde plekke op hun voorhoofd als een heilige hostie. Gij hadt altijd van die kleine, Bretonsche koetjes, en gij ziet ze nog staan op stal, of als uw jongens ze leidden langs den gracht-kant. Op den markt hebt gij eens een trek-hond gekocht. Het was een machtig beest, een gele gelijk bij de been-houwers. Op weg naar